T004 A HÀM IV 148-Kinh Hà Khổ-Phẩm Phạm Chí

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

148. KINH HAØ KHOÅ1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng laâm, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø, Phaïm chí Sanh Vaên2, sau giöõa tröa thong dong taûn boä ñi ñeán choã Phaät, chaøo hoûi xong, ngoài xuoáng moät beân, baïch raèng: “Naøy Cuø-ñaøm, toâi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ngaøi nghe cho, toâi môùi daùm trình baøy.” Theá Toân noùi: “OÂng muoán hoûi ñieàu gì xin cöù hoûi.” Phaïm chí Sanh Vaên beøn hoûi: “Cuø-ñaøm, ngöôøi taïi gia coù nhöõng söï khoå naøo? Vaø ngöôøi xuaát gia coù nhöõng khoå naøo?” Ñöùc Theá Toân traû lôøi raèng: “Ngöôøi taïi gia vì khoâng ñöôïc töï do maø khoå. Ngöôøi xuaát gia vì töï do maø khoå.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, taïi sao ngöôøi taïi gia vì khoâng ñöôïc töï do maø khoå? Vaø taïi sao ngöôøi xuaát gia vì töï do maø khoå?” Theá Toân ñaùp: “Neáu ngöôøi taïi gia maø tieàn taøi khoâng taêng tröôûng, kim ngaân, chôn chaâu, löu ly, thuûy tinh thaûy ñeàu khoâng taêng tröôûng; suùc muïc, luùùa, gaïo cuøng noâ tyø, sai dòch cuõng khoâng taêng tröôûng; luùc baáy giôø ngöôøi taïi gia öu saàu, khoå naõo. Do söï kieän naøy maø ngöôøi taïi gia coù nhieàu öu tö khoå nhoïc, trong loøng mang nhieàu saàu bi. “Naøy Phaïm chí, neáu ngöôøi xuaát gia hoïc ñaïo maø soáng theo duïc voïng, theo saân nhueá, ngu si, luùc baáy giôø xuaát gia hoïc ñaïo coù nhieàu öu saàu khoå naõo. Do söï kieän naøy maø coù ngöôøi xuaát gia coù nhieàu öu tö khoå nhoïc, trong loøng chaát nhieàu saàu bi. “Naøy Phaïm chí, nhö vaäy ngöôøi taïi gia vì khoâng ñöôïc töï do maø khoå, vaø ngöôøi xuaát gia hoïc ñaïo vì töï do maø khoå.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, taïi gia coù nhöõng gì laø hoan laïc? Vaø xuaát gia hoïc ñaïo coù nhöõng gì laø hoan laïc?” Theá Toân ñaùp: “Taïi gia vì töï do maø ñöôïc hoan laïc, xuaát gia hoïc ñaïo vì khoâng töï do maø ñöôïc hoan laïc”. Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, taïi sao taïi gia vì töï do maø ñöôïc hoan laïc? Vaø taïi sao xuaát gia hoïc ñaïo vì khoâng töï do maø ñöôïc hoan laïc?” Theá Toân ñaùp:

1.
Töông ñöông Paøli: A. 5. 31 Sumanaø. Tham chieáu Haùn, No.125(17.8).
2.
Xem caùc kinh 146, 147 treân.
“Naøy Phaïm chí, neáu ngöôøi taïi gia maø ñöôïc tieàn taøi taêng tröôûng, kim ngaân, chôn chaâu, löu ly, thuûy tinh ñeàu ñöôïc taêng tröôûng; suùc muïc, luùa gaïo vaø noâ tyø, sai dòch cuõng ñeàu ñöôïc taêng tröôûng. Luùc baáy giôø taïi gia laø khoaùi laïc, hoan hyû. Do söï kieän naøy maø ngöôøi taïi gia coù nhieàu khoaùi laïc hoan hyû. “Naøy Phaïm chí, ngöôøi xuaát gia hoïc ñaïo soáng khoâng tuøy theo duïc voïng, khoâng tuøy theo saân nhueá, luùc baáy giôø xuaát gia hoïc ñaïo laø khoaùi laïc hoan hyû. Do söï kieän naøy maø ngöôøi xuaát gia hoïc ñaïo coù nhieàu khoaùi laïc hoan hyû. “Naøy Phaïm chí, nhö vaäy ngöôøi taïi gia vì töï do maø ñöôïc hoan laïc, ngöôøi xuaát gia vì khoâng töï do maø ñöôïc hoan laïc.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi:

“Cuø-ñaøm, do söï kieän naøo maø chö Thieân vaø Nhaân loaïi nhaát ñònh khoâng coù lôïi nghóa? Do söï kieän naøo maø chö Thieân vaø Nhaân loaïi taát coù lôïi nghóa?” Theá Toân ñaùp: “Naøy Phaïm chí, neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi ñaáu tranh laãn nhau, taát khoâng coù lôïi nghóa. Neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi khoâng ñaáu tranh laãn nhau taát coù lôïi nghóa.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, taïi sao neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi ñaáu tranh laãn nhau, taát khoâng coù lôïi nghóa? Vaø taïi sao chö Thieân vaø Nhaân loaïi khoâng ñaáu tranh laãn nhau taát coù lôïi nghóa?” Theá Toân ñaùp: “Naøy Phaïm chí, luùc naøo chö Thieân, Nhaân loaïi ñaáu tranh thuø nghòch, luùc baáy giôø chö Thieân, nhaân loaïi coù öu tö, khoå nhoïc, saàu bi. Do söï kieän naøy maø chö Thieân vaø Nhaân loaïi coù nhieàu öu tö khoå nhoïc, saàu bi. Neáu luùc naøo chö Thieân vaø Nhaân loaïi khoâng ñaáu tranh thuø nghòch, baáy giôø chö Thieân vaø Nhaân loaïi ñöôïc khoaùi laïc hoan hyû. Do söï kieän naøy, chö Thieân vaø Nhaân loaïi coù nhieàu khoaùi laïc hoan hyû. “Naøy Phaïm chí, nhö vaäy chö Thieân vaø Nhaân loaïi ñaáu tranh laãn nhau taát khoâng coù lôïi nghóa. Neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi khoâng ñaáu tranh laãn nhau taát coù lôïi nghóa.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Do söï kieän naøo khieán cho chö Thieân, Nhaân loaïi nhaát ñònh khoâng ñöôïc nhieâu ích, phaûi gaëp khoå nhoïc? Do söï kieän naøo khieán cho chö Thieân vaø Nhaân loaïi taát ñöôïc nhieâu ích, taát ñöôïc hoan laïc?” Theá Toân ñaùp: “Naøy Phaïm chí, neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi soáng baèng phi phaùp, laøm ñieàu döõ, taát khoâng ñöôïc nhieâu ích, taát phaûi khoå nhoïc. Neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi hay soáng ñuùng nhö phaùp, khoâng laøm döõ, taát ñöôïc nhieâu ích, taát ñöôïc hoan laïc.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, theá naøo laø chö Thieân vaø Nhaân loaïi soáng baèng phi phaùp vaø laøm ñieàu döõ ñeå nhaát ñònh khoâng ñöôïc nhieâu ích, nhaát ñònh phaûi khoå nhoïc? Theá naøo laø chö Thieân vaø Nhaân loaïi soáng ñuùng nhö phaùp vaø khoâng laøm ñieàu döõ ñeå nhaát ñònh ñöôïc nhieâu ích, ñöôïc hoan laïc?” Theá Toân noùi: “Naøy Phaïm chí, chö Thieân vaø Nhaân loaïi thaân laøm ñieàu phi phaùp vaø laøm ñieàu döõ, mieäng vaø yù laøm ñieàu phi phaùp vaø laøm ñieàu döõ, luùc baáy giôø chö Thieân vaø Nhaân loaïi taát seõ toån giaûm, A-tu-la taát seõ höng thaïnh. Naøy Phaïm chí, neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi maø thaân laøm ñuùng nhö phaùp, thuû hoä thaân vaø yù laøm ñuùng nhö phaùp, thuû hoä mieäng vaø yù, thì baáy giôø chö Thieân vaø Nhaân loaïi taát seõ höng thaïnh, A-tu-la taát seõ toån giaûm.

Naøy Phaïm chí, nhö vaäy chö Thieân vaø Nhaân loaïi neáu soáng baèng phi phaùp vaø laøm ñieàu döõ, taát khoâng ñöôïc ích lôïi, taát phaûi khoå nhoïc. Neáu chö Thieân vaø Nhaân loaïi soáng ñuùng nhö phaùp, khoâng laøm ñieàu döõ, taát ñöôïc ích lôïi, taát ñöôïc hoan laïc.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Cuø-ñaøm, neân quaùn saùt aùc tri thöùc nhö theá naøo?” Theá Toân ñaùp: “Haõy quaùn saùt aùc tri thöùc nhö maët traêng.” Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: “Theá naøo laø quaùn saùt aùc tri thöùc nhö maët traêng?” Theá Toân ñaùp: “Nhö maët traêng daàn ñeán bieán maát, caøng ngaøy caøng giaûm, vaønh traêng cuõng giaûm, aùnh saùng cuõng giaûm, hình saéc cuõng giaûm, caøng luùc caøng khuyeát daàn. Naøy Phaïm chí, roài ñeán moät luùc maët traêng bieán maát haún, khoâng coøn thaáy nöõa. Naøy Phaïm chí, ngöôøi aùc tri

thöùc ñoái vôùi Chaùnh phaùp luaät cuûa Nhö Lai cuõng coù ñöôïc tín taâm, nhöng ngöôøi aáy ñöôïc tín taâm roài, veà sau laïi khoâng hieáu thuaän, cuõng khoâng cung kính, haønh vi traùi ngöôïc, khoâng vöõng chaùnh trí, khoâng höôùng ñeán phaùp tuøy phaùp; ngöôøi aáy beøn maát tín taâm, maát trì giôùi, baùc vaên, thí, xaû, vaø trí tueä cuõng maát luoân. Naøy Phaïm chí, cho ñeán luùc thieän phaùp nôi aùc tri thöùc aáy hoaøn toaøn tieâu dieät, cuõng nhö maët traêng maát huùt. Naøy Phaïm chí, nhö vaäy haõy quaùn saùt aùc tri thöùc nhö maët traêng." Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: "Cuø-ñaøm, neân quaùn saùt thieän tri thöùc nhö theá naøo?" Theá Toân ñaùp: "Naøy Phaïm chí, haõy quaùn saùt thieän tri thöùc nhö maët traêng." Phaïm chí Sanh Vaên laïi hoûi: "Cuø-ñaøm, theá naøo laø quaùn saùt thieän tri thöùc nhö maët traêng?" Theá Toân ñaùp: "Naøy Phaïm chí, cuõng nhö maët traêng trong thôøi môùi moïc, coøn non, trong vaét, caøng ngaøy caøng taêng tröôûng. Naøy Phaïm chí, cho ñeán moät luùc, vaøo ngaøy möôøi laêm trong thaùng, vaønh traêng troøn ñaày. Naøy Phaïm chí, cuõng vaäy, thieän tri thöùc ñoái vôùi phaùp luaät cuûa Nhö Lai maø coù ñöôïc tín taâm, ngöôøi aáy ñöôïc tín taâm roài, sau ñoù laïi coù hieáu thuaän, cung kính, haønh vi tuøy thuaän, vöõng vaøng treân chaùnh trí, höôùng ñeán phaùp tuøy phaùp. Ngöôøi aáy luùc baáy giôø taêng tröôûng tín, trì giôùi, baùc vaên, thí xaû, trí tueä cuõng taêng tröôûng. Naøy Phaïm chí, cho ñeán moät luùc, thieän phaùp nôi thieän tri thöùc aáy ñöôïc troïn ñuû nhö maët traêng ngaøy raèm vaäy. Naøy Phaïm chí, nhö vaäy haõy quaùn saùt thieän tri thöùc nhö maët traêng." Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi baøi tuïng naøy: Nhö theå traêng troøn khoâng bôïn, Du haønh trong khoaûng hö khoâng; Saùng laáp muoân ngaøn tinh ñaåu, Raïng ngôøi moät coõi meânh moâng. Cuõng vaäy, tín taâm, baùc vaên, Thi aân, ñoä löôïng, bao dung; Saùng laáp traàn gian boûn seûn, Raïng ngôøi thí xaû meânh moâng. Nhö theå ñaïi long thaàn löïc, Keùo maây, noåi soùng, ñieän giaêng,

Möa ñoå nöôùc traøo lai laùng,
Traøn ñaày maët ñaát meânh moâng.
Cuõng vaäy, tín taâm, baùc vaên,
Thi aân, ñoä löôïng, bao dung,
AÅm thöïc cho ngöôøi no ñuû,
Haèng khuyeân thí xaû gia taêng.
Nhö theå saám truyeàn vang doäi,
Nhö trôøi haét traän möa raøo;
Phöôùc thí nhö möa quaûng ñaïi,
Côn möa thí chuû daâng cao.
Ñôøi naøy tieàn taøi, danh döï,
Ñôøi sau coõi thieän sanh leân,
Phöôùc baùo ngöôøi naøy laõnh tho,ï
Cheát roài taát seõ sanh thieân.
Phaät thuyeát nhö vaäy. Phaïm chí Sanh Vaên sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.